

क्रमांक: जस्वप्र २००४/प्र.क्र.३३७५/पा.पु.११

पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग,

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२,

दिनांक : २०/१२/२००४

प्रति,

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, तथा प्रकल्प संचालक
जलस्वराज्य प्रकल्प
जिल्हा परिषद,
ठाणे, उस्मानाबाद, तारा, नाशिक, सांगली, बुलढाणा,
यवतमाळ, चंद्रपूर, नागपूर

विषय:- जलस्वराज्य प्रकल्पांतर्गत ग्रामस्तरावर काम करणाऱ्या
सहाय्यक संस्थांच्या (SO) मोबदल्याबाबत

जलस्वराज्य प्रकल्पा अंतर्गत ग्राम स्तरावर काम करणाऱ्या सहाय्यकारी संस्थांच्या मोबदल्याबाबत सुचविण्यात आलेले बदल दि.३.८.२००४ च्या प्रकल्प व्यवस्थापकांच्या सहीने निर्गमित केलेल्या परिपत्रकाअन्वये कळविण्यात आले आहे.

नुकतेच बँकेचे मिशन ऑक्टोबर, २००४ मध्ये राज्याच्या भेटीवर आले असता, सेवाभावी संस्थांच्या मोबदल्याच्या अनुषंगाने खालील दोन बाबीवर चर्चा झाली.

१. दि.३.८.२००४ च्या आदेशानुसार तसेच P.I.P. मध्ये नमूद केलेल्या प्रेरकाच्या नेमणूकीबाबतची वस्तुस्थिती विचारांत घेता ज्या ग्रामपंचायतीची २००१ पेक्षा जादा लोकसंख्या तसेच ४०१ पेक्षा जास्त कुटुंबसंख्या असल्यास एक जादा प्रेरक अशा ग्रामपंचायतीला नेमण्यासाठी अतिरिक्त मोबदला सेवाभावी संस्थेला देण्यात यावा.
 २. सेवाभावी संस्थेला एकावेळी कमाल १० ग्रामपंचायती उपलब्ध न झाल्यास व सेवाभावी संस्थेला द्यावयाचा मोबदला प्रति ग्रामपंचायत असा निश्चित होत असल्याने सेवाभावी संस्थांनी नेमावयाच्या तज्ञ कर्मचार्यांमध्ये कांही कर्मचार्यांची पदे एकत्रित करून(Integrate) खर्च कमी करण्यास परवानगी देण्यात यावी.
- वरील दोन्ही बाबींचा विचार करून, तसेच बँकेने सुचविलेल्या विकल्पांचा विचार करून खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे याची अंमलबजावणी सर्व जिल्ह्यांनी तातडीने करावी.

१) सेवाभावी संस्थेला मिळालेल्या ग्रामपंचायतीपैकी जर एखाद्या ग्रामपंचायतीची लोकसंख्या २००१ पेक्षा जास्त व कुटुंबाची संख्या ४०१ पेक्षा जास्त असल्यास एक अतिरिक्त प्रेरक नेमण्यासाठी परवानगी देण्यात येत आहे. यास्तव लागणारा दरमहा रु. १५०० याप्रमाणे १८ महिन्यासाठीचा जादा खर्च रु २७,००० अतिरिक्त मोबदला म्हणून देण्याची परवानगी देण्यात येत आहे. अर्थात या कमाल खर्चाच्या अधिन राहून ग्रामपंचायतीने संबंधीत सेवाभावी

संस्थेशी विचारविनिमय त्याप्रमाणे ग्रामपंचायत व सेवाभावी संस्थांच्या मध्ये होणाऱ्या करारात सदर बाब नमूद असणे आवश्यक राहिल व तसेच सेवाभावी संस्थेने असा अतिरिक्त प्रेरक ग्रामपंचायतीला प्रत्यक्ष उपलब्ध करून दिला आहे याची खात्री करूनच संबंधीत ग्रामपंचायतीने सेवाभावी संस्थांना पॅमेंट करावे. याबाबतची तपासणी D.F.T. जलस्वराज्य चमूने त्यांच्या गावभेटीचे वेळी पडताळावी.

३. एखाद्या सेवाभावी संस्थेला सहा किंवा त्यापेक्षा कमी ग्रामपंचायतींनी त्यांची निवड केल्यामुळे P.I.P. मध्ये नमूद सर्व तज्ञ कर्मचारी नेमणे निश्चितच परवडणार नाही. परंतु कमाल १० ऐवजी ६ किंवा त्यापेक्षा कमी ग्रामपंचायतींमध्येच काम करावे लागणार असल्यामुळे प्रत्येक तज्ञ सेवेसाठी वेगवेगळे तज्ञ न नेमता कामाचा कमी होणारा व्याप पाहून एकच असा तज्ञ की जो एकापेक्षा जास्त तज्ञ सेवा उपलब्ध करू शकेल, नेमता येणे शक्य आहे. यामुळे कमी ग्रामपंचायती उपलब्ध झाल्याने जो कमी भोबदला सेवाभावी संस्थांना उपलब्ध होईल याची भरपाई अशा दोन तज्ञ सेवा जाणणारी एकच व्यक्ती नियुक्त करून करता येऊ शकेल. यादृष्टीने अशी परवानगी देण्यात येते की ज्या सेवाभावी संस्थांना ६ किंवा त्यापेक्षा कमी ग्रामपंचायती उपलब्ध झाल्या आहेत त्यांनी PRA Expert व Community mobiliser (Para-professional) व स्वतंत्र न नेमता Team Leader व Community mobiliser/Facilitator या पदावर असे तज्ञ नेमावे किंवा ज्यांना PRA व Community mobiliser (Para-professional) चेही ज्ञान असून अशाप्रकारच्या तज्ञ सेवा ते देऊ शक्तील यामुळे PIP मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे समूह विकास सहकार्यासाठी जे ५ तज्ञ नेमावयाचे आहेत त्याऐवजी Team Leader, Community mobiliser/Facilitator व womens empowerment Facilitator असे ३ तज्ञ प्रत्यक्ष नेमून, मात्र पांचही प्रकारच्या तज्ञ सेवा संबंधित ग्रामपंचायतींना पुरविता येतील. यामुळे अशा ६ किंवा त्यापेक्षा कमी ग्रामपंचायती उपलब्ध

झालेल्या सेवाभावी संस्थेला आपला खर्च एकीकडे कमी करतांनाच ग्रामपंचायतींना ५ प्रकारच्या आवश्यक तज्ञ सेवाही उपलब्ध करून देता येतील.

३. मात्र अशा कमी ग्रामपंचायती प्राप्त सेवाभावी संस्थेला इतर सर्व कर्मचारी व प्रत्येक गावासाठी स्वतंत्र प्रेरक नेमणे बंधनकारक राहिल.

४. सोबत सप्टेंबर २००३ मधील PIP च्या पेज नं. ३०२ व ३०३ ला केलेल्या दुरुस्तीची प्रत तसेच तसेच ३.८.२००४ चे दुरुस्ती परिपत्रक शीघ्र संदर्भासाठी जोडलेले आहे.

५. तरी वरीलप्रमाणे बदल विचारात घेऊन त्यानुसार नोंद घ्यावी व यापुढे सेवाभावी संस्थेचा भोबदला ग्रामपंचायतींना अदा करताना व ग्रामपंचायतींनी सेवाभावी संस्थेशी करार करताना वरील बदल विचारांत घेऊन तो केला जाईल याची दक्षता जिल्हा प्रकल्प संचालक (जलस्वराज्य) जिल्हा समन्वय (जलस्वराज्य) व इतर D.F.T. चमूचे प्रमुख यांनी घ्यावी.

26/11/11
(सुधीर ठाकरे)

उपसचिव व प्रकल्प संचालक

प्रत अग्रेषित माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित:

- १) प्रकल्प व्यवस्थापक, सुधारणा सहाय्य व प्रकल्प व्यवस्थापन
- २) सर्व सुधारणा सहाय्य व प्रकल्प व्यवस्थापन कक्षातील अधिकारी
- ३) प्रकल्प जिल्हा सुधारणा सहाय्य चमू (टीम लीडर)
- ४) जिल्हा पॅनेलचे सहाय्यकारी संस्था